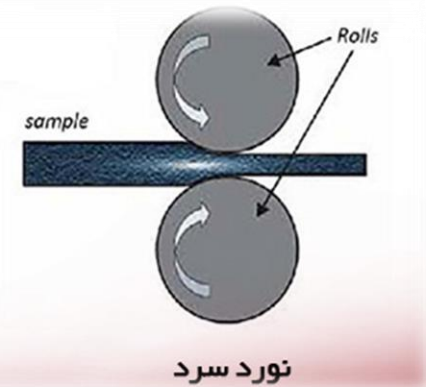
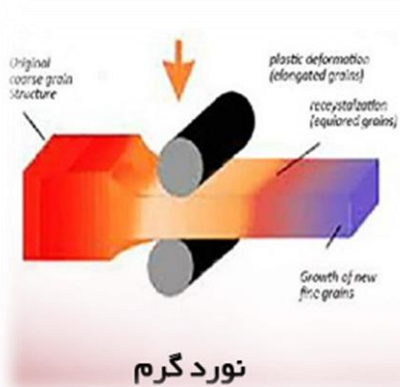

جلسه سوم

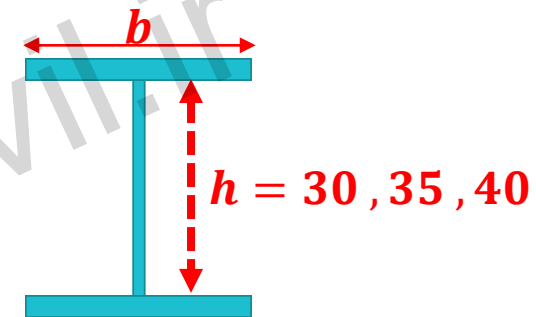
- ✓ تعریف مقاطع ساخته شده از ورق (تیرورق-باکس و ...)
- ✓ کنترل فشردگی مقاطع
- ✓ مقاطع شامل چندنیمرخ (مقاطع دوبر و ...)

تعریف مقاطع پر کاربرد فولادی

IPE 270

مقاطع نورد شده در کارخانه

مقاطع ساخته شده با ورق

مزیت: ابعاد مقطع دلخواه (دست باز طراح)

معایب: عدم داشتن استاندارد مناسب کارخانه‌ای
بوجود آمدن تنش پسماند هنگام جوش کاری

انتخاب ابعاد مناسب و بهینه تیرورق‌ها

موارد مهم و کاربردی:

- ۱- عرض بال تیرورق رو با عرض ستون چک کنیم. (ترجیحاً ۵ سانت کمتر)
- ۲- عرض ورق‌های استاندارد ۱۲۰، ۱۵۰، ۲۰۰ سانت هست. (ابعاد مضربی از اینها)
- ۳- ضخامت ورق بال (متعارف ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ...) mm
- ۴- ضخامت ورق بال و جان متناسب باشن (در جوشکاری ورق نازکتر ذوب نشه)

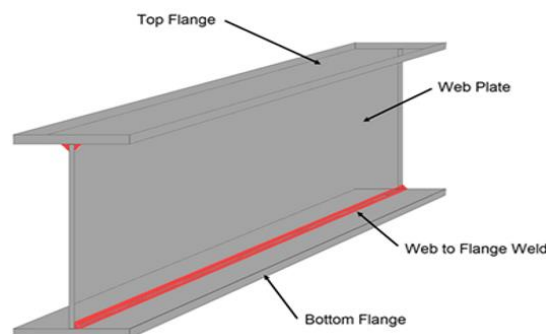
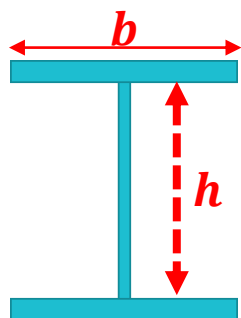
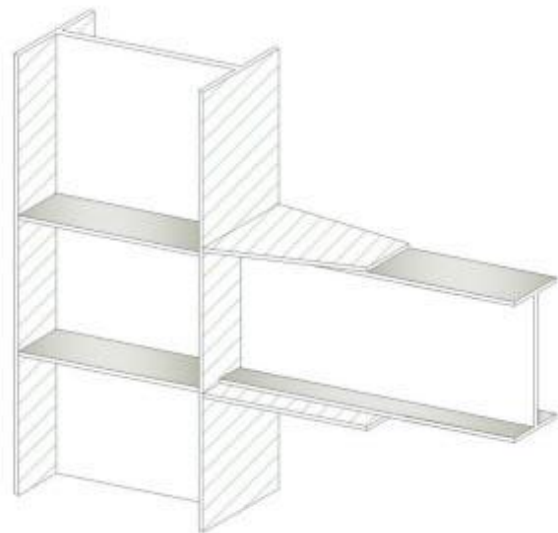
مثال: ضخامت ورق بال   ضخامت ورق جان

۶ mm (توصیه ۸mm)

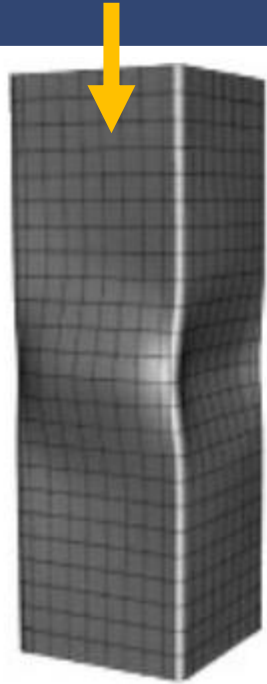
۱۰ mm

۱۲ mm

۲۵ mm

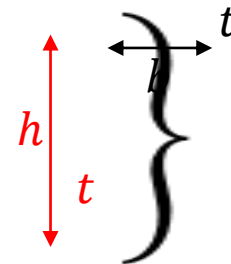
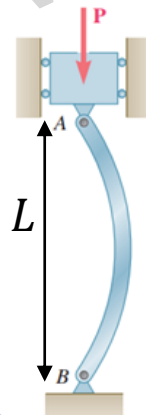
مقاطع ساخته شده از ورق

کمانش تحت
فشار محوری

کمانش تحت
لنگر خمشی

$$\alpha = \frac{b}{t}$$

$$\alpha = \frac{h}{t}$$

کنترل فشردگی مقاطع { فشرده عادی (فصل ۲)
فشرده لرزه‌ای (فصل ۳)

فشرده عادی (فصل ۲)

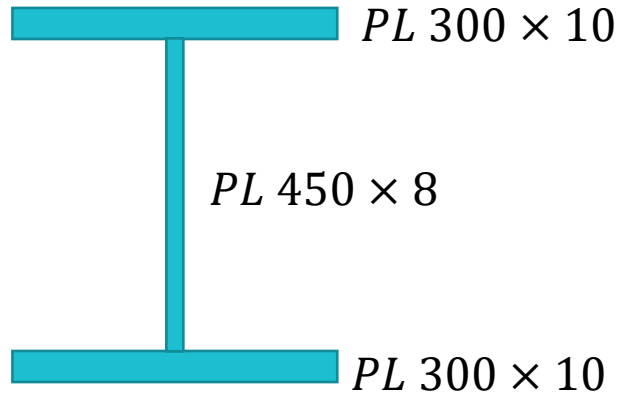
فشار محوری { غیر لاغر $\alpha \leq \lambda_r$
لاغر $\alpha > \lambda_r$

لنگر خمشی { فشرده $\alpha \leq \lambda_p$
غیر فشرده $\lambda_p \leq \alpha \leq \lambda_r$
لاغر $\alpha > \lambda_r$

کمانش بر اثر

مقاطع ساخته شده از ورق

$$E = 2 \times 10^6 \frac{kg}{cm^2}$$

$$F_y = 2400 \frac{kg}{cm^2}$$

$$\sqrt{\frac{E}{F_y}} \approx 29$$

فشرده عادی (فصل ۲)

$$\frac{b}{t} = \frac{\frac{300}{2} - \frac{8}{2}}{10} = 14.6$$

$$k_c = \frac{4}{\sqrt{\frac{450}{8}}} = 0.53$$

$\alpha \leq \lambda_r$ غیر لاغر
 $\alpha > \lambda_r$ لاغر

فشار محوری

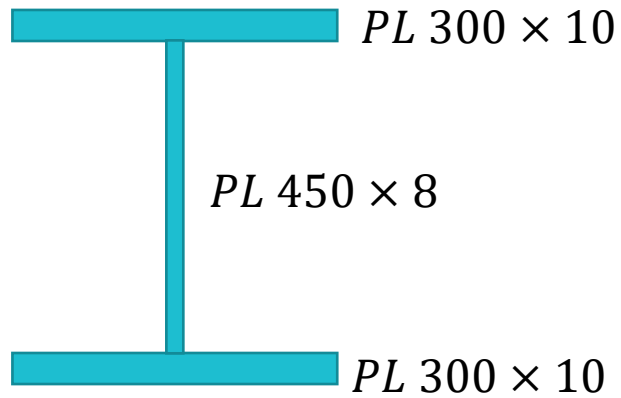
$\alpha \leq \lambda_p$ فشرده
 $\lambda_p \leq \alpha \leq \lambda_r$ غیر فشرده
 $\alpha > \lambda_r$ لاغر

لنگر خمشی

کمانش بر اثر

مقاطع ساخته شده از ورق

$$E = 2 \times 10^6 \frac{kg}{cm^2}$$

$$F_y = 2400 \frac{kg}{cm^2}$$

$R_y = 1.15$ ساخته شده از ورق

$$\sqrt{\frac{E}{R_y F_y}} \approx 27$$

فشرده لرزه‌ای (فصل ۳)

متوسط $\left. \begin{array}{l} \text{فشرده لرزه‌ای} \quad \alpha \leq \lambda_{md} \\ \text{غیرفشرده} \quad \alpha > \lambda_{md} \end{array} \right\}$

ویژه $\left. \begin{array}{l} \text{فشرده لرزه‌ای} \quad \alpha \leq \lambda_{hd} \\ \text{غیرفشرده} \quad \alpha > \lambda_{hd} \end{array} \right\}$

کنترل فشردگی
بر اساس
شکل پذیری

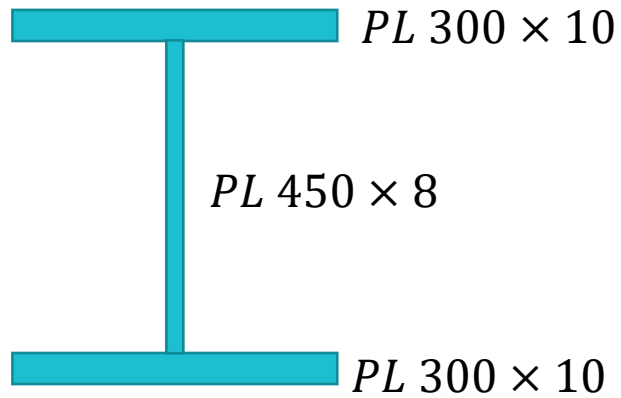
$$\frac{b}{t} = \frac{\frac{300}{2} - \frac{8}{2}}{10} = 14.6$$

استفاده از این تیورق برای شکل پذیری
متوسط و ویژه مجاز نیست.

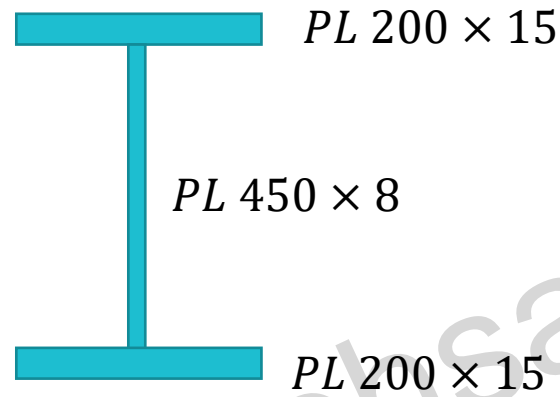

کنترل فشردگی بال‌ها

$$\frac{b}{t} = \frac{\frac{300}{2} - \frac{8}{2}}{10} = 14.6$$

استفاده از این تیورق برای شکل پذیری
متوسط و ویژه مجاز نیست.

$$\frac{b}{t} = \frac{\frac{200}{2} - \frac{8}{2}}{15} = 6.4$$

استفاده از این تیورق برای شکل پذیری
متوسط و ویژه مجاز است.

مساحت بال هر دو مقطع یکی است.

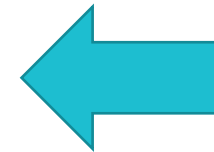

عمده مقاومت خمشی مقطع وابسته به بال‌ها

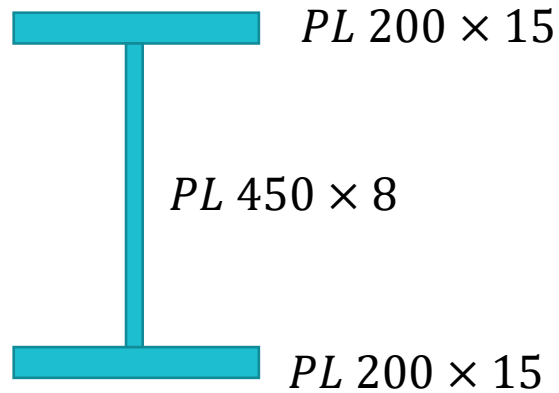

مقاومت خمشی تقریباً برابر دارن.

صرفاً در کنترل فشردگی بال‌ها

کنترل فشردگی جان

معمولاً جان خیلی محدود کننده نیست.

$$\frac{h}{t_w} = \frac{450}{8} = 56.25 \leq 60$$

$(C_a = 0.1)$

استفاده از این تیورق برای شکل پذیری
متوسط و ویژه مجاز است.

سخت کننده عرضی در جان تیرورق

موارد استفاده از سخت کننده:

۱- بار متمرکز روی تیرورق (زیر بار متمرکز قرار میگیره)

۲- ارتفاع خیلی زیاد جان: نیروی برشی چین خوردگی جان

۱۰-۲-۶-۳ سخت کننده های عرضی

مبحث دهم ۱۴۰۱ - صفحه ۱۲۸

در مواردی که $\frac{h}{t_w} \leq 2.54 \sqrt{k_v E / F_y}$ باشد، تعبیه سخت کننده های عرضی ضروری نیست.

$$\frac{h}{t_w} \leq 2.54 \sqrt{\frac{E}{F_y}}$$

73

سخت کننده در ایتبس:

اثر سخت کننده در ایتبس دیده نمیشه.

اگر جان لاغر باشه مقاومت برشی رو کاهش میده

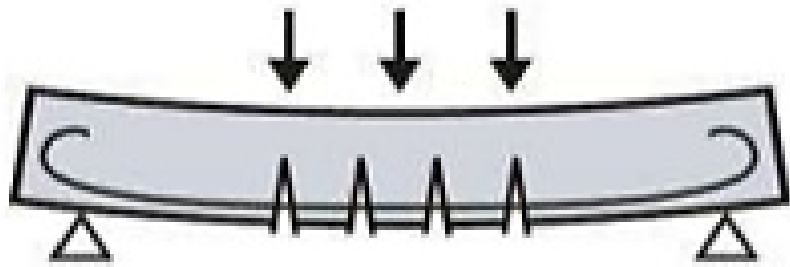
سخت کننده عرضی در جان تیرورق

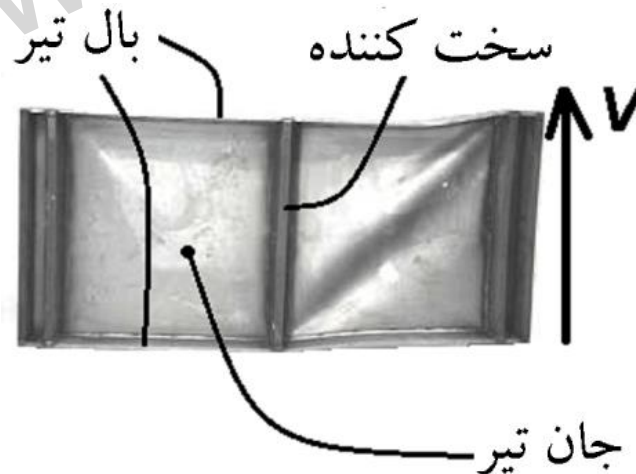
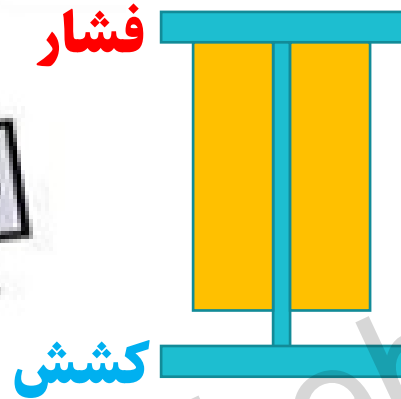
✓ سخت کننده به بال فشاری جوش بشه یا کششی؟

باید به بال فشاری جوش و مانع کمانش بشه.

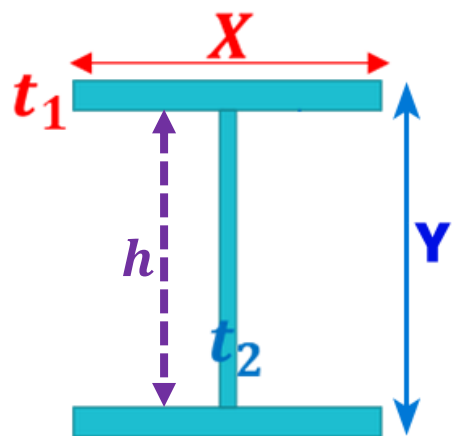
اگر اتصال گیردار هست، هر دو بال ممکنه هم به کشش و هم به فشار بیافتن.

اتصال مفصلی

تعریف تیرورق‌های پیشنهادی

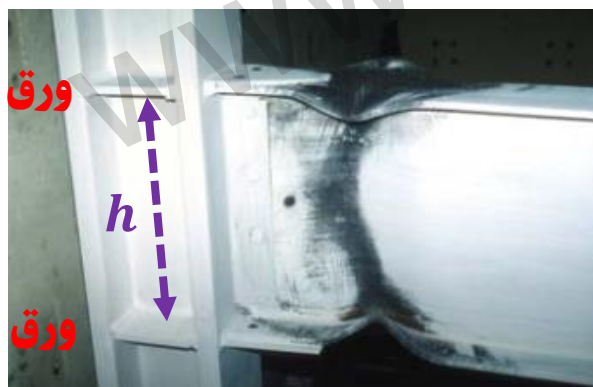

$h = 30 \text{ cm}$

نام تیرورق	عرض بال X	ارتفاع کلی Y	ضخامت بالها $t1$	ضخامت جان $t2$
PG-1	25	35	2.5	1.2
PG-2	20	34	2	1
PG-3	20	33	1.5	0.8
PG-4	20	32	1	0.8
PG-5	15	32	1	0.8

ورق پیوستگی

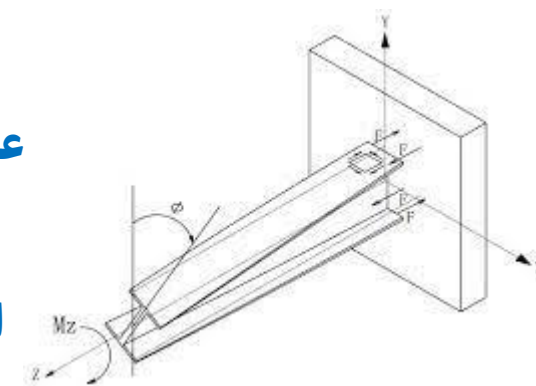
ورق پیوستگی

عرض بال هر چی کمتر باشه

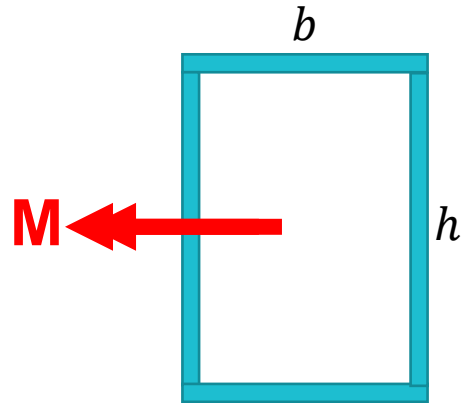
احتمال کمانش پیچشی جانبی

کنترل فشردگی جان

PL 200 × 20

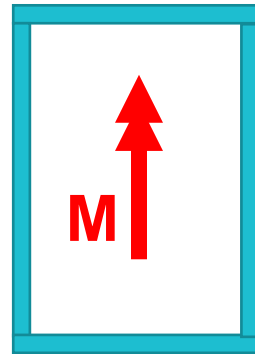

$$\frac{b}{t} \leq 27$$

$$\frac{h}{t} \leq 71$$

برای شکل پذیری متوسط

h

b PL 300 × 20

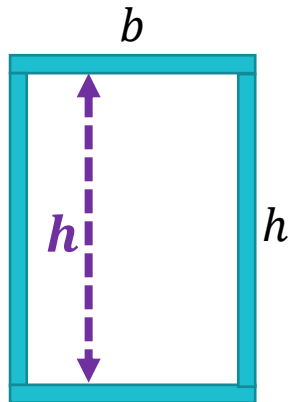
$$\frac{b}{t} \leq 14.8$$

$$\frac{h}{t} \leq 60$$

برای شکل پذیری ویژه

تعریف BOX های پیشنهادی

$h = 30 \text{ cm}$

نام تیورق	بال b	جان h	ضخامت بال $t1$	ضخامت جان $t2$
BOX300*30	36	36	3	3
BOX300*20	34	34	2	2
BOX300*15	33	33	1.5	1.5
BOX300*12	32.4	32.4	1.2	1.2
BOX300*10	32	32	1	1

معمولاً تا ساختمان حدود ۵-۶ طبقه ابعاد h رو تغییر نمیدیم.

بازی با ضخامت ورق (مثل جدول بالا)

